

## **142 . Gârcina | Comuna: Gârcina | Județ: Neamț | Punct: Dealul Balaurul | Anul: 2022**

**Anul:** 2022

**Cod RAN:** 122837.05; 122837.06; 122837.07

**Perioade:** Preistorie, Protoistorie

**Epoci:** Epoca bronzului, Epoca bronzului timpuriu, Hallstatt, Hallstatt târziu, La Tène

**Autori:** Vasile Diaconu, Dumitru-Ionuț Stigleț, Alexandru Gafincu

**Instituții:** Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț, Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț, Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț

### **Raportul de cercetare de la Gârcina, com. Gârcina, jud. Neamț Punct: Dealul Balaurul**

#### **Raport**

Cercetările de suprafață efectuate recent în zona localităților Gârcina și Dobreni, din județul Neamț, au permis identificarea unor posibili tumuli, amplasați pe culmea Dealului Balaurul, aflat la aproximativ 5 km nord-est față de orașul Piatra Neamț. Cele 8 movile se află atât în zona împădurită, cât și pe islazul comunal, fiind dispuse în două grupuri distincte. La toate acestea se mai adaugă încă o movilă izolată, de dimensiuni mai mari, aflată în marginea satului Cășăria (com. Dobreni), la aproximativ 500 m față de grupul tumular menționat anterior (Fig. 1/2).

Una dintre movile a fost distrusă parțial de un șanț de delimitare a zonei forestiere, iar o altă movilă era afectată de un drum de țară. Pentru a afla originea acestor formațiuni a fost realizat un diagnostic intruziv în cazul uneia dintre movile, denumită de noi T.1, aflată în zona împădurită. Fiindcă în jumătatea estică a acesteia se afla un arbore pentru care nu a existat o aprobare să fie tăiat, săpătura a afectat doar o parte a tumulului (Fig. 2/1).

Tumulul T.1 avea un diametru de 9 m și înălțimea păstrată era de 0,6 m. Din punct de vedere stratigrafic, sub solul vegetal, cu o grosime de 0,05 m, se află mantaua, cu o grosime maximă de 0,85 m. Urmează apoi nivelul steril arheologic, constituit din argile amestecate cu pietrișuri (Fig. 2/2).

În zona centrală a movilei, la adâncimea de -0,40 m, au fost identificate urmele unui posibil rug funerar. În mantaua tumulului a fost descoperită o toartă de la un vas amforoidal, care poate fi atribuit bronzului timpuriu.

La adâncimea de -0,80 m s-a observat conturul cvasirectangular al unui complex, care s-a dovedit a fi o groapă (Fig. 2/3). În colțul de nord-vest al acesteia s-a descoperit un vas de dimensiuni mici, de tip borcan, prevăzut cu un brâu alveolar. Din păcate, starea de conservare a recipientului ceramic era extrem de precară (Fig. 4/1).

În partea sudică a complexului adâncit, pe o suprafață foarte restrânsă, au fost observate resturi osteologice calcinate, foarte slab conservate, în asociere cu câteva piese de bronz și sticlă (Fig. 4/2). Este vorba de două capete de ace, elicoidale, realizate din bronz, trei mărgelile din sticlă, de culoare maronie, dar păstrate deficitar, precum și o fibulă cu placă triunghiulară, tot din bronz, extrem de rău conservată (Fig. 4/3). Pe baza cronologiei stabilite pentru capetele de ace elicoidale, mormântul de incinerație poate fi atribuit sec. VI-V a. Chr.

Un alt sondaj intruziv a fost realizat și în cazul tumulului afectat de drumul de țară, denumit T.2 (Fig. 3/1). Dimensiunile mici ale movilei (diametrul - 6 m; înălțime - 0,5 m) au făcut ca aceasta să fie destul de afectată de eroziune, motiv pentru care au fost realizate două secțiuni paralele, pentru a se obține date stratigrafice, dar și pentru a avea o încadrare cronologică a construcției funerare (Fig. 3/2).

Stratigrafia acestui tumul este destul de simplă, în sensul că stratul vegetal este foarte subțire (maxim 10 cm), după care urmează mantaua, constituită din pietrișuri, cu o grosime de maxim 0,7 m. Urmează apoi stratul steril, argilos, foarte compact (Fig. 3/3). La partea superioară a mantalei au fost identificate câteva

---

fragmente ceramice, care după morfologie și factura pastei aparțin epocii bronzului, dar și unele ce sunt datate în epoca fierului.

În secțiunea I, în □1, la adâncimea de - 0,70 m, a fost identificat un mormânt de incinerare (Fig. 4/4, 5), reprezentat de o urnă de culoare neagră, specifică mediului Poienești-Lucașeuca, lucrată la roată, în interiorul căreia se aflau numeroase oase calcinate, acoperite cu jumătatea inferioară a unui vas lucrat cu mâna. Din punct de vedere cronologic acest complex funerar poate fi atribuit sec. II-I a. Chr.

Prezența resturilor ceramice atribuite epocii bronzului pot fi puse în legătură, cel mult, cu o locuire sporadică a acestei zone, iar pământul excavat pentru ridicarea tumulilor a angrenat și aceste vestigii.

Resturile scheletice din ambele contexte funerare vor face obiectul determinărilor antropologice. Materialul ceramic și piesele de bronz sunt în curs de restaurare în laboratoarele Complexului Muzeal Național Neamț.

---

### ***Informații suplimentare online***

[Raportul 6963 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)

---